

LIGA HARSONA

A LIGA SZAKSZERVEZETEK TÁJÉKOZTATÓJA

Budapest, 1992. június

Forgács Pál levele a Harsona olvasóihoz NEM BÚCSÚZOM

KEDVES BARÁTAIM, - sajnálom, hogy legtöbbször a sajtóból, rádióból, tévéből értesültetek lemondási terveimről. Ezúttal is az indiszkréción és a lapok hírhétsége pattintotta ki idő előtti és duzzasztotta egynapos szenzációvá - akaratom és ízlésem ellenére - azt, amit egy demokratikus szervezetnél természetes. Azt, hogy vezetői cserélődnek, s egy megfáradt vezető visszavonul, ha ereje fogyatkozik, s ha úgy véli: elég sokat sikerült már továbbadnia tudásából, tapasztalatából, s főleg erkölcsi alapelveiből a nálánál fiatalabbaknak.

Életem legnagyobb ajándéka, hogy megadott: fölvehettem az elejtett fonalat, hogy vén fejjel megint annak az eszmének élhettem, amelyre fiatalon az életem fölvettem. Amit hajdani legfiatalabb szakszervezeti vezetőként elkezdtem, - azt immár legidősebbként folytathattam. A szakszervezetek 1948-as államosítása, centralizálása, demokráciájuk szétverése után negyven évvel, amikor 1988 májusában könnyekkel küzdve kimondtam az első független szakszervezet megalakulását, még a szovjet blokkban éltünk, s a lengyel Szolidaritás példáját követtük. S ma, 1992 májusában, egy immár negyedmillió szakszervezeti konföderáció éléről leköszönve - keserűségek, csalódások ellenére is - úgy hiszem: nem volt hiábavaló ez a négy évi lázas, őrlő munka. Talán sikerült összekötővé lennem a mozgalom múltbéli nagyjai és mai, progresszív fiataljai között.

Kedves Barátaim, Ti, akik - hozzám hasonlóan - magatok is az érdekvédelem ügyére esküdtetek föl, tudjátok: nem olyan szenvedély ez, amelyről "le lehet szokni", amelyből "nyugdíjba lehet vonulni", amelynek hátat lehet fordítani. Az

elmúlt években sokat jártam az országot, sok munkásgyűlést tartottam (bevallom: az egész szakszervezeti munkából ezek az utak adták a legtöbb örömet és feltöltődést), így némi túlzással azt mondhatom: személyesen ismerem a LIGÁhoz tartozó

Horn Gábor a LIGA megbízott elnöke

HARSONA: Jelent-e változást a LIGA politikájában, hogy átvetted az elnöki feladatokat?

- Remélem, hogy továbbra is Forgács Pál marad a LIGA zászlaja, és még sokszor odafigyelhetünk arra, amit ő mond és gondol, és megfogadhatjuk azt a megállapodások felé mutató, a kiegyezés felé hajló és az egész szakszervezeti mozgalom érdekét szem előtt tartó filozófiát, elhivatottságot, amit ő képvisel. 1988-hoz képest, amikor belekerültem az érdekvégyesítési harcba (addig nem is nagyon tudtam mi az a szakszervezet, igyekeztem távol tartani magam), én is egy kicsit öregebben, tapasztaltabban élem meg a történéseket. Ugyanakkor azt hiszem - lehet, hogy az életkori sajátosságok miatt -, hogy kicsit optimistábban néztem a helyzetet mint a Pali. Ebből sok vitánk is volt. Én azt gondolom, hogy jól állunk, jelentős harcokat nyertünk meg az elmúlt időszakban. Azon kevés társadalmi szervezetek közé tartozik a LIGA, amely növekszik, és ez nem is lassú növekedés, hanem dinamikus és egyenletes. 1988-hoz képest, amikor megalapítottuk néhány szervezettel a LIGÁT, a 300 szervezet dinamikus növekvő létszám. Ma a LIGA számottevő szakszervezeti tényező.

szakszervezetek minden tagját. A „kedves barátaim” megszólítás tehát nem forma-ság. *Ő s s z e t a r t o z u n k*. Nem búcsúzom tőletek. Nem szüntem meg a szakszervezet tagja lenni. Akinek esetleg tanácsra, vagy baráti szóra van szüksége, ezután is megtalál.

Sok tehetséges fiatal szakszervezeti ember nőtt ki a LIGÁban ezekben az években. Bízom benne, hogy a szakszervezet föllendülésén, választási sikerein nem változtat a lemondásom. E sikerekhez kívánok mindnyájatoknak testi-lelki-erkölcsi erőt.

Az Alkotmánybíróság döntése is arról szól, amit mi mondunk, hogy egyszeri rendszerváltásra van szükség a szakszervezeti mozgalomban. Ami nem egyszerűen a vagyonvita lezárása, hanem annak eldöntése a magyar munkavállalók részéről, hogy kit is hatalmaznak fel a makroszintű érdekképviseletre. A választás lesz az a pont, amikor egy új időszak kezdődik a LIGA, és az egész magyar szakszervezeti mozgalom életében. Mi ezért nagyon sokat tettünk mindannyian, hogy idáig eljussunk. Nem lehet azt a ténnyt lekicsinyíteni, hogy az MSZOSZ és szatellitái mindent elkövetnek annak érdekében, hogy megkeressék velünk a megállapodást. Ez óriási politikai siker. Sok helyi szintű sikerünk is van, amiket a szervezeteink elérnek, de kevés publicitást kapnak. Mi magunk sem tudjuk sok esetben, milyen jelentős eredményeket értek el, nem tudjuk, hogy hol mentettek meg harcos, tette kész embereink pl. 20-50 munkahelyet.

Profi csapat

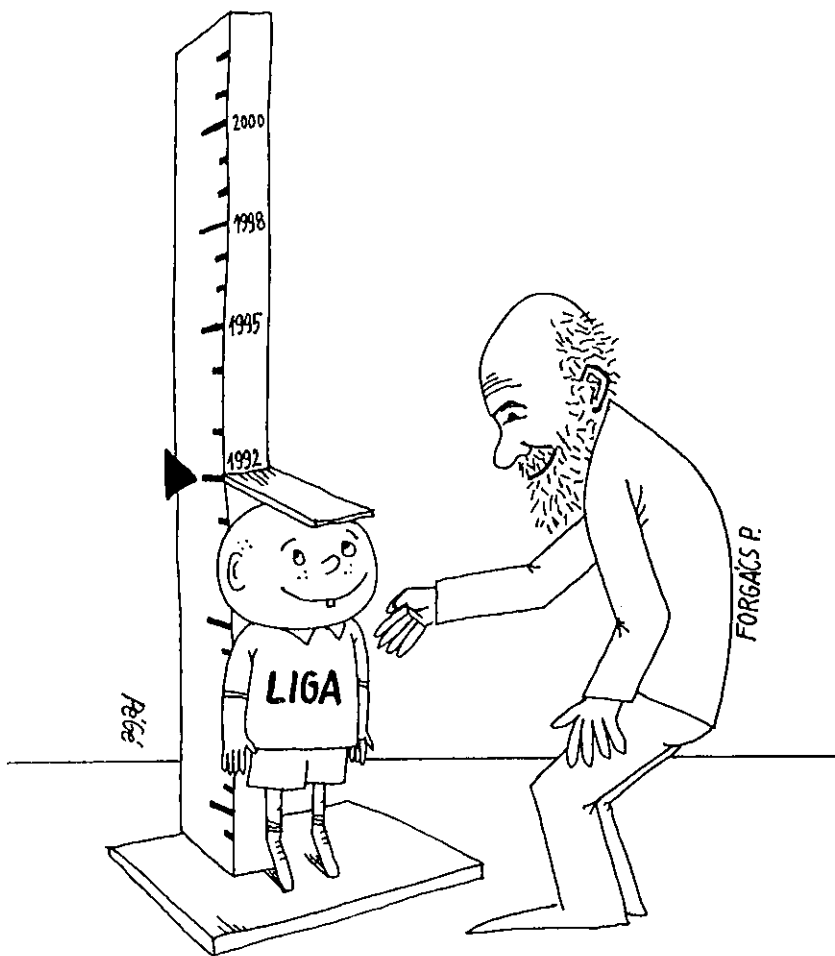
Ma nehéz időket élünk abból a szempontból, hogy mindannyian, magamat is beleértve, megszenvedünk azért, hogy amatőr, jószándékú, tenni akaró, valamikor az ellenzék felé kacsingató heves fiatal-
(Folytatás a 2. oldalon)

emberekből, ha nem is profi, de legalábbis a profizmus irányába tartó szervezetek aktív tagjaivá váljunk. Ez nehéz szülés, a mozgalom és a profi szervezet együttes fenntartása. De továbbra is legyünk jópofa, kellemes, humorral bíró, lelkes csapat, és ne essünk abba a hibába, hogy túlértékeljük magunkat. Ne veszítsük el a rugalmasságunkat, a lendületünket, ami mindig is jellemezte a LIGÁT. Ne menjünk bele a szociális demagógia ut-cájába, találjuk meg azt a pontot, ahol lehet és kell harcolni.

Nem hiszem, hogy van még egy olyan szakszervezet, mint a LIGA, ahol ilyen komoly szakértői háttér van. Ezt a szakértői háttérrel ki kell használni, meg kell tudunk fogalmaztatni a problémákat. Talán sokkal komolyabban oda kell figyelniük, hogy mit mondanak az aktivistáink, azok az emberek, akik az adott munkahelyeken, egy régióban, vagy szakmai szövetségekben dolgoznak. Rajtuk múlik minden. Ez a választás számunkra igazi szervezési kampányként fogható fel. Ami ebből nekünk nagy nyereség, az nem a majdani vagyonsztozkodás, hanem az, hogy meg tudunk erősödni. Úgy kerülünk ki, hogy egyre több olyan ember van körülöttünk, akinek fontos, hogy Magyarországon kemény, jól működő szakszervezetek legyenek, akik eredményeket tudnak elérni.

HARSONA: Mit jósolsz a választásokra?

Nem kincstári optimizmus, amikor azt mondom, hogy ezeket a választásokat meg kell nyernünk, be kell bizonyítanunk (egy szakszervezeti bürokráciával szemben, amelynek nagy felelőssége van abban, hol tartunk most), hogy a magyar munkavállalók képesek arra, hogy megfogalmazzák saját érdekeiket. Azokat az embereket hatalmazzák föl érdekérvényesítéshez szükséges jogosítványokkal, akik az érdekérvényesítés útját képesek végigjárni. Én azt gondolom, nem jósolom, hogy nyercünk, és a LIGÁnak a legerősebb független szervezetként kell kikerülnie ebből a választási hercehurcából. Miközben a választásokra készülünk, végig azt kell nézzük, hogy mik azok a pontok, ahol tudunk és akarunk segíteni azoknak, akik körülöttünk egyre rosszabb helyzetben vannak. Nem a munkahelyek mindenáron való megtartása, hanem az új munkahelyek teremtése a cél. Nem a nemműködő, állandó, óriási veszteséget termelő ágazatok állami költségvetésből való felpumpálása a célunk, hanem új, fejlődőképes ágazatok fejlesztése. Jó kollektív szerződések kellene, olyanok, ténylegesen érvényesíteni tudjuk munkahelyi érdekeinket. Működő infrastruktúra kell, és a választások után abban a helyzetben leszünk, hogy ezt ki is építhetjük.

Nincs más választás, csak a választás

Beszélgetés Kalmár Bélával, a LIGA ügyvivőjével

HARSONA: A választásnak azt írtad, hogy a LIGÁnak ki kell egyeznie az MSZOSZ-szel. Eddig mintha kevésbé lettél volna engedékeny...

- Való igaz, hogy gyakran hangoztattam, nem lehet megállapodásra jutni az MSZOSZ-szal. Nem azért tettem ezt, mert nem tartottam volna szükségesnek a megegyezést, hanem mert nem voltak meg a megegyezés feltételei. A LIGA 1990 májusában elfogadott programja világosan rögzítette, csak akkor lehet erről szó, ha elszámolnak vagyonukkal, lemondanak privilégiumaikról, nem akadályozzák működésünket. Mind a mai napig nem tettek ennek eleget, úgy látom, most meg kell tenniük, és talán maguk is rájöttek, jobb is, ha megteszik. Magam sem szívesen vettem volna részt

egy olyan megállapodásban, amit a volt SZOT vezetőivel kell megkötnünk. Még SZOT-os vezető korokban is tárgyaltam velük, megszámlálhatatlan esetben tették szemrebbenés nélkül annak az ellenkezőjét, amiben egy nappal előtte maradtunk.

HARSONA: És ez megváltozhat?

- Igen. No, nem azért, mert ők maguk változtak volna. A demokratikus működés minimumával rendelkező szervezetek mindegyike azonnal elzavarna egy olyan vezetést, amely a törvényekkel való nyílt szembeszegülést is vállalja „igazának” tudatában, mind a vagyonszámolást, mind az ideiglenes zárolást, mind a választások utáni újrasztozást abszurdnak, alkotmányellenesnek és visszavonandónak ítélt állás-

pontjában. Jómagam azonnal lemondtam volna, ha az Alkotmánybíróság megalapozottnak találja a törvény megsemmisítését kérő MSZOSZ beadványt... A változásra azért lehet számítani, mert a LIGÁ-nak most egészen mások a pozíciói.

HARSONA: *Ha jobbak, akkor miért épp most javasolsz kiegyezést?*

- Több okból is. Elmúlt az az idő, amikor bármelyikünk is a másik teljes elkerülhetlenítésében gondolkodhatna. Az MSZOSZ túlélési stratégiája nem volt eredménytelen, bármennyire is megengedhetetlen eszközöket és módszereket használt. A fő ok azonban, hogy a kialakult pathhelyzet egyikünknek sem jó.

A közvélemény és a munkavállalók körében egyre kevesebb a szakszervezetek becsülete. Sem a LIGA, sem az MSZOSZ nem tudott és nem tud egyedül olyan eredményeket felmutatni, amelyek érzékelhető változásokat eredményeznének az egyre romló gazdasági és szociális körülményekben. A LIGA szakértelemre, átfogó-konstruktív megállapodások megkötésére irányuló, jó parlamenti kapcsolatait kihasználni igyekvő stratégiája számára nem kedvez az a politikai és gazdasági közeg, amelynek kialakulásáért a jelenlegi kormánykoalíció oly nagy mértékben felelős.

Az MSZOSZ kiterjedt, ám igen szerény képességű bürokráciájának mindenütt való jelenlétére építő, tagságát demagógiával erődemonstrációkra sarkalló stratégiája révén elérte ugyan, hogy elfogadtatta magát, mint kikerülhetetlen tárgyalópartnert, ám látszatmegállapodásai miatt (melyekben jókora szerepet játszik, hogy az előző rendszerben igen nagy gyakorlatot szerzett ilyenek kötésében, és hogy a mostani kormány is tudja a régi igazságot: amelyik kutya ugat, az nem harap...) még inkább hitelét veszti.

HARSONA: *Kellenek-e a választások, ha létrejön a megállapodás?*

- Tartós, jól működő, betartható megállapodást csak olyan felek tudnak kötni, akik ismerik, tudják egymás erejét. Mind a LIGA, mind az MSZOSZ részéről elkerülhetetlen annak felismerése, hogy csak a választás után lehetnek ebben a helyzetben. Én hiszek abban, hogy nem csak a LIGA számára, hanem az elkövetkezendő évek mun-

kavállalói érdekvédelme szempontjából is sorsdöntő az, hogy a LIGA jó pozíciókkal rendelkezzen a választások után. Akkor lehet olyan kiegyezést kötni, amelyen mind a LIGA, mind az MSZOSZ nyerni fog.

HARSONA: *Mit adhat ez a megállapodás?*

- Az MSZOSZ hivatali jellegű, a munkahelyek feszítő gondjait nem ismerő bürokráciája gyakran megmosolyogja, lekicsinylően „bozótharcosoknak” titulálja a mi aktivistáinkat. Mi ligások viszont sokszor elfelejtjük, hogy az igazán eredményes érdekvédelmi munka elképzelhetetlen jól felkészült, hatékonyan és fegyelmzetten

működő szakszervezeti apparátus nélkül. Az én szívem a bozótharcosoké, de elkerülhetetlennek látom, hogy megteremtjük a modern szakszervezetekre jellemző saját „bürokráciánkat”. Ehhez az általam várt jó választási eredmény megfelelő lehetőséget adhat. Ez a LIGA pedig olyan konkurenciát jelentene az MSZOSZ számára, amelyet csak jelenlegi nehézkes és rugalmatlan működési módjának megváltoztatásával tudna ellensúlyozni. Ez persze nem lesz olyan nehéz, mintha most kellene megtennie, hiszen lényegesen „karcsúbbá” válik majd a választások után...S ha így lesz, a hangsúly a szívós, következetes szakszervezeti munkára helyeződik majd.

A tulaj logikája átlátszó...

de átlátnak-e már rajta a magyar munkások? Nem hinném, hogy bárki annyira átlátna rajta, hogy el tudott volna képzelni egy üzemi WC-t - üvegfalal!

Márpedig ezt vezette be az egyik német tengeri szállító a Bonn Express nevű hajón. Célja nem az volt, hogy még a legintimebb pillanatokban is ellenőrizze a munkásait, hanem az, hogy azok még a WC-n ülve is dolgozzanak neki.

Az üvegfalú WC-t a hajó parancsnoki hídjára építették, mert feltalálták az egyszemélyes parancsnoklást. Így az ügyeletes tisztnek minden pillanatban felelősen ügyelnie kell - még akkor is, amikor éppen a dolgát végzi.

Nem kis hajóról van ám szó: 233 méter hosszú és 2600 konténert képes szállítani. A személyzet persze ma már nem nagy: mindössze 15 ember. De hát éppen erre megy ki a játék, hogy csökkentsék az efféle „fölsleges” kiadásokat... Hogy közben a megmaradók tönkremennek a megsokszorozódó fizikai és idegi megterhelés alatt, a biztonság csökkenéséről nem is beszélve, az a tulajnak nem fontos.

Magyarországon még nem tartunk egészen itt. De azért emlékezzünk csak: az egyszemélyes metrókocsivezetést már kitalálták. Azt nem tudom, készülnek-e WC-t építeni a metrókocsikba, de biztosak lehetünk benne, hogy ez csak az első lépés volt a közlekedésben is, más ágazatokat tekintve is. A munkáltatók igen tanulóképesek, és jó kapcsolataik vannak egymással világszerte.

A munkavállalóknak is össze kell fogniuk, ha nem akarják eltűnni a munkáltatók önkényeskedését. Ezért jöttek létre a szabad szakszervezetek nemzetközi szakmai szövetségei. Csatlakozzatok hozzájuk!

(A Szállítási Dolgozók Nemzetközi Szövetségének hírlevele alapján. -ITF NEWS, 1992. március)

Növekvő szakszervezet

Az elmúlt három év társadalmi-gazdasági helyzete kedvezett a kis létszámú, önálló vállalati szervezetek alakulásának. Ez a folyamat azonban nem vált tömegessé, s az utóbbi időben lelassult. Ennek oka a régi vállalati hatalmi szerkezet merevségében, a gazdasági szerkezet összeomlása során előálló növekvő munkanélküliségben, és az átalakuló munkaügyi rendszerben keresendő. Ezért el kell fogadnunk, hogy ezzel a szervezési modellel a szakszervezetek közötti választásokig, illetve az Üzemi Tanácsi választásokig nem tudunk jelentős átörést elérni.

Azonban az utóbbi időben fellendült egy másik folyamat. Egyre több olyan önálló, átalakult, jól működő vállalati szintű szakszervezet van az országban, melyek helyi szinten a LIGA szervezetekhez hasonlóan kemény érdekvédelmi munkát folytat. Ezek a szervezetek már új típusú, szolgáltató jellegű „központot” szeretnének, mely minél jobban segíti a helyi érdekvédelmi munkát, s minél kevésbé avatkozik be önállóságukba. Ez az igény találkozik a LIGA működési elveivel, ezért egyre több ilyen szervezet csatlakozik hozzánk. Sok helyen ezek a szervezetek válnak a LIGA motorjává, s ezek csatlakozása a regionális központok, s a szakmai szövetségek jelentős megerősödésével jár. Ilyen jelentős változást hozott az utóbbi időben négy nagy megyei Közúti Közlekedési Szakszervezet csatlakozása.

Súlyponteltolódás

Az eddigi tapasztalatok alapján azt gondolom, hogy fenntartva az alulról építkező szakszervezetalakulások támogatását, az aktív szervezőmunka súlypontját a jól működő, átalakult vállalati szakszervezetek beszerzésére kell áthelyeznünk. Sokszor felmerül a kérdés, hogy milyen követelményei vannak a LIGÁnak egy önálló szervezet csatlakozása esetén. Az eddigi gyakorlat és a LIGA Alapszabályának, szellemének megfelelően válaszolható meg ez a kérdés. A LIGA nyitott szervezet, ezért minden olyan szervezet csatlakozását szívesen látja, mely aktív munkavállalói érdekvédelemmel foglalkozik, demokratikus alapszabállyal, s ennek megfelelően választott vezetőséggel dolgozik, s a LIGÁhoz való csatlakozást a saját alapszabálya szerint dönti el.

Miért a LIGA?

A szervezőmunka során nagyon sok kérdést tesznek fel azok a szakszervezetalakítók, s szakszervezeti tisztségviselők, akik gondolkodnak a LIGÁhoz való csatlakozásról. A sok kérdésből körvonalazódik, hogy a szervezeteket leginkább az érdekli,

hogy milyen konkrét segítséget kaphatnak a LIGÁTÓL. A sikeres szervezetek azt mutatják, hogy az érdeklődők pozitívan fogadják a LIGA szolgáltató eszméjének bemutatását. Ez persze feladatokat is jelent számunkra, hogy erősítsük a politikai, nemzetközi, érdekvédelmi, oktatási munkánk szolgáltató jellegét. A csatlakozó szervezeteknek elég határozott igénye, hogy közvetlenül érezzék a LIGÁhoz való tartozást, s résztvehessenek a LIGA döntéshozó munkájában is. Ennek az igénynek akkor tudunk legjobban eleget tenni, ha a központi, a regionális és szakmai szövetségi szervezőmunka találkozik egymással, s az új szervezet rögtön megtalálja a helyét a LIGA országos szervezete mellett a területi és szakmai szövetségekben is. Ebből a tapasztalatból azt kell levonni, hogy az eddigénél jobban össze kell hangolnunk a különböző szinteken folyó szervezési munkánkat.

Szimpatia és együttműködés

A LIGA kezdetől fogva kettős politikát folytatott a többi szakszervezettel való együttműködésben. Egyrészt kemény harcot folytatunk a vállalati szinttől az országos

szintig a többi szakszervezet ellen, ha azok akadályozzák a munkahelyi, gazdasági demokrácia kibontakozását, s a hatékony érdekvédelmi munkát. Másrészt minden szinten együttműködünk a munkáltatók közös érdekeinek védelmében minden olyan szervezettel, mely a közös célt fontosabbnak tartja a szervezeteinket megosztó ellentétknél. Már körvonalazódik a szakszervezetek közötti megegyezés, ezért nekünk még erőteljesebben fokozni kell a helyi együttműködést a munkáltatók érdekében, s minden olyan szervezettel partneri kapcsolat kell kiépítenünk, melynek céljai és működése megfelel a dolgozók érdekének.

Ez persze nem jelenti azt, hogy lemondanánk a növekedésről, a szervezésről. A LIGA akkor lesz meggyőző partner a kormányzat szemében, s akkor tudja hatékonyan segíteni a helyi érdekvédelmi munkát, ha minél jobban megerősödik.

Ezt csak úgy érhetjük el, ha a szakszervezetek közötti választásokig hátralévő időszakban minden szervezet és aktivista eredményes szervezőmunkát folytat, s minél több szimpatizánst, s tagot szerzünk a LIGÁnak.

Horváth Lajos, Szervezési ov.

Nemzetközi Hírek

Don Spatz, az AFL-CIO oktatója Bulgáriából hazafelé átutazott Magyarországon. A következő helyeken találkozott a LIGA aktivistáival: Békéscsaba, Kecskemét, Székesfehérvár, Veszprém, Ajka, Budapest. A vendéget Konkoly István kísérte, aki a közlekedési szövetségünk számára fontos amerikai kapcsolat kiépítésében segít.

Május 13-án a LIGÁ-ba látogatott Franz Soederdroek, a holland FNV szakértője. A szociális törvénykezés helyzetéről és a szociális munkás képzésről tanácskozott Szalai Jenő és Kogom Mihály szakértőkkel.

Május 14-16-án Lengyelországban (Przesieka) nemzetközi szemináriumot rendezett a Solidamosc a munkanélküliségről és az átképzésről. A szemináriumon Benyó Béla és az AFL-CIO magyarországon tartózkodó szakértője, Jerry Evans vett részt.

Júniusban a FES tanulmányutat szervez Észak-Rajna—Westfáliába a szakszervezeti oktatás szervezésének tanulmányozására. Kende Ágnes oktatási ov. a LIGA küldötte.

Május 27-29-én kelet-európai tanácskozást szervezett a három olasz szakszervezeti szövetség (CGIL-CISL-UIL) a Tátrában, cseh, szlovák, lengyel és magyar részvétellel. A témák között a gazdasági átmenet, a migráció és a régió politikai együttműködése szerepel.

Kell az ünnep

Mégegyszer a Majálisról

Nagyon szép volt ez az idei LIGA Majális. Hogy - szerintem - miért volt szép, s hogy mitől lehetne a 93-as még szebb, arról hadd írjam le a gondolataimat gyorsan, amíg az újabb események el nem sodorják a népligeti emlékeket.

Az első nagy tanulság, és nagy meglepetés: hogy bármily pocsek is az élet, az emberek lelke az ünneptől mindig tisztára fürdik. Kell az ünnep, a családdal töltött napsugaras, könnyed lazítás, az együttlét forgatagos mámor. Kisimulnak a gondterhelt arcok, LIGA-zászlókat fúj a szél és mindenki úgy érzi: nincs egyedül a bajban.

A második nagy tanulság: a népligeti LIGA Majálisok most már akkor is sok embert vonzanak majd, ha nem lesz pénzüink reklámra, ne-adj-isten. Mert a LIGA Majális már beivódott a köztudatba. És az is, hogy a két nagy szakszervezeti majális nem felcserélhető. Hogy a miénknek más a jellege. Nem véletlen, hogy nálunk üti fel sátrát **minden alternatív szervezet**: nálunk gyűjtenek abortusz-ügyben aláíráásokat a feministák, nálunk lép fel prolet-kultos műsorával és "siratófalával" az UJCSAKÖ, nálunk táborozik a világ politikai foglyaiért küzdő Amnesty International, hozzánk jönnek az anarchisták, az állatvédők, a szetások, nálunk lép fel a Kalyi Jag és a Klezmer-band, nálunk szórakoztat Bródy. Ők, és a többi alternatív művész és szervezet sose menne a Városligetbe, az 1989-es, feledhetetlen majálisunk óta tudják, hol a helyük.

S ha már az alternativitásnál tartunk: sajnálom, hogy a **zöld gondolat** nem volt jelen elég markánsan a Népligetben. Nemcsak azért, mert Bős-Nagymaros bumerángja épp most készül lesújtani ránk, s jó lett volna hallani a zöld mozgalmak, a Duna-kör véleményét, s valamelyest a magyar kormány mulasztásairól is hallanunk a szlovákok (jogos) szapulásán kívül. Hanem azért is, mert a független szakszervezetek megalakulásuk óta eminens érdekvédelmi feladatnak tartották a környezet védelmét, de a szépreményű Zöld Liga mostanában elaludt.

Már csak azért is hiányoltam a zöld gondolatot, mert ez is olyan téma (akárcsak a településfejlesztés, legyen szó expóról, Lágymányosi Hídról, Déli Autópályáról), amelyben az alternatív szemlélet átível a pártok felett, az igazi, a témának érdek nélkül elkötelezett szakemberek egyetértenek egymással a Ház minden oldalán.

És ha már a pártoknál tartunk: az a véleményem, hogy felesleges volt a pártok frakcióvezetőit dobogóra ültetnünk és szakszervezeti pénzen lehetőséget adni nekik pártpropagandára. Még kevésbé rokonszenvezek azzal a már tavaly is kipróbált rendezvénnyel, amelynek során minisztereknek, állami hivatalnokoknak adunk fórumot, ugyancsak szakszervezeti pénzen. Sokkal szívesebben látnám, ha progresszív társadalmi szervezeteknek nyújtanánk szereplési lehetőséget.

És pedig - nem a Planetáriumban! Egy nagy kalap pénzt fizetünk ki a terem egész napi bérletéért, oda teltház esetén is csak kevesen férnek be, egy töredéke se a tömegnek. Főleg pedig: ott a Planetáriumban csak merev, formális fórumra van lehetőség, cédulán küldözgetett kérdésekkel. Ez nem párbeszéd. Idén nagyon ügyesnek és közvetlennek találtam az SZDSZ-sátor ötletét: hosszú zsinóron kézről-kézre adható mikrofonnal kérdezhetett minden arra vetődő az épp ügyeletes politikusoktól, vitázhattak velük, meg egymással, s mindez, kihangosítva a szabad téren, hangulatos volt és majálisához illő. Hasonlót kezdenének jövőre a független szakszervezetek is - persze idén még jobb lett volna. A LIGA vezetői két órás műszakokban válthatták volna egymást, s válaszolhattak volna kinek-kinek érdekvédelmi kérdésekre, így nyújtván indirekt választási propagandát.

És még egyet tudtam volna nélkülözni: Nagy Ferót. Nemcsak a zenei igénytelensége és hergelő agresszivitása miatt. De többszörösen bántotta a fületem, hogy paródiáiban nemcsak a "Mint a mókus..."-t teszi nevetségessé, ami rendjén van, hanem százéves nemzetközi munkásmozgalmi indulókat is. Minket járat le, még ha az ő részéről egyszerű tudatlanság is: azt hiszi, ezek a dalok holmi komcsi nóták. Holott éppoly kevésbé azok, mint ahogy a Május Elseje sem komcsi ünnep, nem a sztálinizmus öröksége. A majális értékeit visszaadó ligások ezt már jó négy éve tudják, s akik a nemzetközi gyűlés végén évről-évre együtt éneklük a Marseillaise-t, érzik is.

Végül hadd írjam le azt, amivel kezdenem kellett volna: le a kalappal a majális óriási hadműveletét első nekifutásra is kiválóan levezénylő **Böröcz Sanyi és csapata** előtt!

Fencsik Flóra

NŐK A MUNKAHELYEKEN

Május 4-7-ig rendezte meg a LIGA Akadémia a LIGA Női Tagozatának második szemináriumát az ICFTU támogatásával. A résztvevők - szám szerint tizennyolcan - az ország minden részéből érkeztek és elsősorban a zömmel „női munkahelyeket” képviselték (egészségügy, élelmiszeripar, mezőgazdasági- és szociális terület), de résztvettek a közlekedésben és a bányaiparban dolgozó asszonyok is.

A szeminárium vendégelőadója volt **Jos Hubert**, a holland közalkalmazotti szakszervezeti szövetség munkatársa, a holland szakszervezetek és az ICFTU női szekciójának egyik vezetője, aki már az 1991. októberében tartott budapesti női szemináriumon is részt vett.

Az ismerkedést követően a szeminárium vezetője, **Mezey Katalin** LIGA ügyvivő elemezte a női munkavállalók helyzetét a mai Magyarországon. Kifejtette, hogy a sokféle tapasztalható munkahelyi diktatúra tovább nehezíti a női munkavállalók helyzetét. Elemzése szerint a rossz munkahelyi légkörnek, a súlyos egzisztenciális félelmeknek három jellemző okuk van:

- az adott gazdasági helyzet, mely egyrészt az eladósodottság, az elmaradott technikai feltételek, a beszűkült piaci lehetőségek, másrészt a szerkezetváltás, és a privatizálás következménye, mely okok midegyike külön-külön is épp elég lenne a kritikus viszonyok létrejöttéhez;

- az, hogy a munkavállalók még nem jutottak arra a felismerésre, hogy ma már a munkaadók, a gazdasági, munkahelyi vezetők nem az állam erőszakszervezetének részei, nem olyan már a hatalmuk, mint volt az állampárti időkben;

- harmadsorban pedig, hogy többnyire nincsenek a munkahelyeken a vezetőrétegtől független, erős szakszervezetek, akik eredményesen

képviselnék a munkavállalók, így a nők érdekeit is.

A beszélgetés során keresték a választ arra is, hogy miért van a nőknek ma is lényegesen kevesebb fizetésük azonos teljesítmény és képzettség mellett is, miért van az ún. „női iparágakban” és munkahelyeken ma is lényegesen alacsonyabb átlagfizetés a férfiakéval azonos igénybevételű kívánó munkakörökben is (textilipar, kereskedelem, élelmiszeripar, egészségügy, stb.). Megállapították, hogy a női munkavállalót ma is „tökéletlen férfiként” kezelik, akinek a speciális adottságait, és feladatait (szülés, családgondozás, stb.) személyes hibájának tartják, mintha ezeknek a tevékenységeknek társadalmi hasznuk és fontosságuk nem is létezne.

Jos Hubert beszélt az Európai Közösség által elfogadott alapelvekről, melyek a női munkavállalók egyenlő helyzetét kívánják biztosítani Európában, és melyek elfogadtatásában a szakszervezeteknek is jelentős szerepük volt. Kitért a női munkavállalói státusz milyenségére Hollandiában, a társadalombiztosítási rendszerre, a gyermekintézmények gondjaira.

A vele való beszélgetés végén a szeminárium résztvevői úgy látták, hogy elsősorban a gyermekgondozási idő és a gyermekintézmények szempontjából nálunk jobb a helyzet. Míg a holland nők pozícióját könnyíti a teljes munkavállalói státusszal rendelkező részmunkaidős foglalkoztatás lehetősége, ami a lényegesen magasabb életszínvonal mellett vállalható megoldás Hollandiában.

Horváth Lajos, a szervezési osztály vezetője a LIGA mai feladataira, a női tagozatok és női szakszervezeti tagok szervezésének fontosságára hívta fel a résztvevők figyelmét. Előadása végén női szervezői hálózat létrehozására buzdította a jelenlévőket, akik többnyire vállalták is ezt a

feladatot (a szervezők listáját alább közöljük).

Végül **Kalmár Béla**, a LIGA ügyvivője és kampányfőnöke a szakszervezetek közötti választásról, az új társadalombiztosítási rendszerről és az üdültetésről beszélt a szeminárium hallgatóinak. Kérdésekre válaszolva elmondta, hogy az MSZOSZ magatartásának „köszönhető”, hogy még mindig nem vált működésképpé az ún. Nemzeti Üdülési Alapítvány, amelynek a feladata lenne az esélyegyenlőség biztosításával, elsősorban a rászorultságot figyelembe véve az üdülójegyek elosztása, az üdülők igazgatása, működtetése. Jövőre viszont már bizonyosan más lesz a helyzet és megalakulnak a helyi üdülési bizottságok is, amelyekben a LIGA szakszervezeteknek is helyet kell kapniuk. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a legkeresettebb időpontok kivételével általában ma is beszerezhető a beutalók az MSZOSZ keretében működő, de valójában az állami költségvetési támogatásokból finanszírozott Üdülési Főigazgatóságon, és valamennyi szakszervezetnek egyaránt joga van tagsága számára a beutalókhoz.

A három és fél napos közös munka után - számos fővárosi élménnyel - és azzal az elhatározással tértek haza a szeminárium résztvevői, hogy ott-hon folytatják, amit itt elkezdtek: a női munkavállalói érdekvédelem, a női tagozatok szervezését.

A szemináriumra jelent meg a LIGA Akadémia Füzetek 6. kötete, amely a NŐK ÉS A MUNKA VILÁGA címet viseli s tartalmazza Ladó Mária szociológus helyzetelemzését a női munkavállalókról, valamint a Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége (ICFTU) és az Európai Közösség alapelveit, irányelveit és tevékenységét a női munkavállalói érdekvédelem területén. (A LIGA Akadémián a füzet beszerezhető.)

A gyermek akadály?

Megkérdeztük a LIGA női tagozatának tanácskozásán résztvevőket, hogy melyek azok a legégetőbb kérdések, gondok, amelyekkel naponta találkozhatnak a munkahelyeiken.

Bálint Jánosné egészségügy, Kiskunhalas: kedvezőtlen az ügyeleti beosztás, legtöbbször azonnal rendelik be a dolgozókat, és ez különösen a családos, női munkavállalókat súlytja.

Lóvász Mária Kiskunhalas, röntgenosztály: a veszélyességi pótléket alapbérésítették, amitől nem sokkal lett több a fizetés, ráadásul így nincs pótlék, pedig a munkakör továbbra is veszélyes.

Szvododa Tiborné Csépa, Tésztaüzem: tipikusan női szakma a miénk, így a bér nagyon alacsony.

Török Sándorné, Szentesi Károlyné Balinkai Szénbánya: nálunk nincs különösebb probléma, a HÖKER kft-ben a szakszervezet is részvényes. Akciókat szerveztünk, például kedvezményes áron tudjuk a tagjainknak eladni a szenet. Ez nagy segítség a családnak.

Kollár Andrásné kereskedelmi eladó: kevés a bér, pedig férfiaknak való, nehéz fizikai munkát végzünk. Nincs segédmunkás, így az ő munkakörét is nekünk kell ellátunk.

Molnár Erika egészségügy, Kecskemét: a szülési szabadságról visszajövőket nehezen alkalmazták a munkáltatók, nem engedélyezik a 3 műszakot még annak sem, aki vállalná, ami jelentős bérkiesést jelent. Sajnos itt a gyerek akadály a munkábaállásnál.

Rácz Sándorné, Péteri Pálné Bábolna: nálunk nincs ilyen gond, ugyanaz a bér jár mindenkinek, aki ugyanazt a munkát el tudja végezni. „Rá is szolgálunk, mert nehéz munka a miénk, egy dolgozó átlag 10 tonnát emel naponta”.

Sántosi Györgyné Csurgóról, a városi szakszervezettől később érkezik. Elmondja, hogy azért nem tudott jönni, mert már másodfokon foglalkozik a bíróság az ügyével. Jogtalan fegyelmeivel kitétek az állásából, így jelenleg munkanélküli. Mentőállomás vezető volt, és a per azon dől el, hogy magasabbvezetőnek számít-e a munkaköre vagy nem.

Női tagozatok szervezői

1. **Dr. Makay Lászlóné, Varga Imréné**, Semmelweis Kórház, Kiskunhalas, 6400 Tel.: 77-21011/240, 168
2. **Szvododa Tiborné**, Csépa, Tésztaüzem 5475, Tel.: Csépa-5
3. **Szentesi Károlyné: Török Sándorné**, Balinkabánya 8054, Tel.:22-4167/195, 125
4. **Kékesi Sándorné**, Csurgó 8840, Városi szervezet, Eötvös u.53. Tel.:345
5. **Szegedi Jánosné**, Mezőgép Váll.Gyöngyös 3200, Tel.:11-983
6. **Nagy Imréné**, Gyöngyös 3200, Vízmű Váll. Strand, Tel.:11-561
7. **Dr.Ách Zita**, Budapest 1027, Mérnökök és technikusok Szakszerv., Frankel Leo u.26.
8. **Molnár Erika, Dávid Józsefné**, Kecskemét 6000, Margaréta Szociális Otthon, Nyíri u. 77. Tel.:76-46133/135
9. **Rácz Sándorné, Péczeli Pálné**, Győr 9027, BMK Győri Gyára Kandó u.7. Tel.:09-26666/14

Az ÉT beszámoló elé

Az Érdekegyeztető Tanács az 1991. dec. 6-7-i megállapodása négy problémakört fogott át: a gazdasági folyamatok és a főbb jövedelem tulajdonosok témakörét, a lakossági jövedelmek, foglalkoztatás, munkanélküliség kezelése, a szociális ellátások, valamint a szakszervezeti részvételi jogok kérdését.

A kormányzati prognózist a munkavállalók és a munkáltatói oldal képviselői is túlzottan optimistának tartották. A prognózis 20-25%-os inflációval, a munkanélküliség 9-11 %-os mértékével számolt. Az optimista jóslás következményeként a kormányzat a várható szociális feszültségek jelentőségét kisebbítette, éppen ezért nem helyezett hangsúlyt azok kezelésére. A szakszervezetek észrevételeit azzal próbálta hátrítani, hogy a gazdasági egyensúly majd békét teremt, stabilitást biztosít.

A munkavállalói oldal követelte, hogy az adómentes jövedelmi sáv

120.000. FT legyen, a gyermekek utáni adókedvezmény 1000.Ft-ról 1500.Ft-ra emelkedjen, és a GYES maradjon adómentes. A makrószintű bértárgyalásokon a bruttó átlag keresetnövekedés ajánlott mértéke úgy kerüljön meghatározásra, hogy az infláció mértékével, valamint a személyi jövedelem adó hatásával számolva, nemzetgazdasági szinten, a nettó jövedelmek növekedése biztosítsa átlagosan a reálérték megőrzését. A foglalkoztatáspolitikában kiemelt szerepet szánt a munkahelyteremtés, átképzés feltételeinek kialakításának, az ún. aktív foglalkoztatás politikai eszközök feltételei kialakításának. A privatizáció területén a dolgozói tulajdonhozjutás törvényi szabályozását, ill. abban olyan feltételek kialakítását tartotta fontosnak, amely a vállalati szociális, jóléti létesítmények tulajdonjogát térítésmentesen biztosítja a munkavállalói kollektíváknak. Kezdeményezték, hogy a családi pótlék a

mindenkori létminimum 40%-át fedezze. A kormányzat vállalta, hogy a szociális törvény bevezetéséig, a munkanélküli ellátásból kiszorulók számára új típusú ellátási formát vezet be, a szociális törvényt a II. félévben hatályba lépteti. Az értékvesztett nyugdíjak korrekcióját, a parlament által jóvá hagyott módon biztosítja.

A megállapodás rögzítette: az ÉT évente két alkalommal (az első és a második félév végén) mintegy gazdasági- és szociálpolitikai fórumként, kifejezetten abból a célból üljön össze, hogy a szociális partnerek a társadalmi béke megőrzésének feltételeit szem előtt tartva egyeztetessék az átfogó stratégiai elképzeléseiket.

Közeledik az idő, amikor a LIGÁnak számvetést kell készítenie, számonkérve a kormányzattól azokat a pontokat, amiket nem teljesített.

Kogom Mihály

Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó

Sikeres sztrájk

Áprilisban a kazincbarcikai SOFT-GRAN munkásai megelégtettek, hogy másfél hónapja nem fizetett bért a vállalatvezetőség, sztrájkba léptek. Az éjszakába nyúló egyeztető tárgyalások a kft ügyvezetőjével nem vezettek eredményre. A munkások a tulajdonossal is tárgyaltak, és végül megszületett a megállapodás: minden dolgozó megkapta az őt megillető bért. A szakszervezet a következő levelet juttatta el hozzánk:

Kedves Barátaink!

Most, hogy sikerrel lezajlott városunk eddigi életének első sztrájkja, szeretnénk köszönetünket kifejezni Nektek, mindenekelőtt Öry Csabának a LIGA elnökének és dr. Halász Zsuzsa ügyvédnek, akik a sztrájk első órájától a helyszínen személyes jelenlétükkel, szakmai tapasztalatukkal, baráti, önzetlen segítségükkel támogatták a sztrájkbizottság munkáját.

A baráti önzetlen segítség erőt adott a nehéz helyzetben a dolgozó kollektívának, hatékonyá tette a sztrájkbizottság munkáját és jelentősen hozzájárult a sztrájk sikeréhez.

Segítségetekre, tanácsaitokra az elkövetkező nehéz hónapokban is számít a SOFT-GRAN Műanyagipari Kft. LIGA szervezete.

Baráti üdvözzel!

Balla Balázs, Oszváth Sándor, Vass István, Tatai István, a sztrájkbizottság tagjai.

A nagykanizsai barkácsműhely

1991. februárjában öt, Nagykanizsán működő független szakszervezet képviselője fogalmazta meg azt a szándéknyilatkozatot, amely a röviddel ezután megalakult Regionális Iroda létrehozását tűzte ki célul. A város és környéke földrajzi, közlekedési és kereskedelmi adottsága, munkavállalóinak viszonylag nagy száma szinte megkövetelte, hogy több évtizedes hiányt pótolva megszülessen egy érdekvédelmi, koordinációs szerepet betöltő helyi tömörülés.

Az átalakulások okozta munkahelyi, szociális helyzetek, jogi esetek, újabb szerveződések igénye az elmúlt másfél év alatt igazolták törekvéseinket. Ma már kilenc LIGA tagszervezet kétezres létszámát képviseli az iroda, és komoly reményeket fűzünk újabb kapcsolataink beéréséhez is.

Tevékenységünket igyekszünk folyamatosá tenni: rendszeres és népszerű a jogsegélyszolgálatunk, gyakoriak rendezvényeink, fórumok, amelyeken az érdeklődés miatt soha nem kellett zavarban lennünk. Tervezzük az ügyfélszolgálatunk beindítását is. Nemrég sikeresen mutattuk be a LIGÁT a Majálison. Kapcsolatunk mind a lakossággal, mind más helyi szervezettel állandó és rendezett.

Amivel viszont nem dicsekedhetünk az idő, a pénz, az állandó hely és a technikai

Gyöngyösi fényképek

Első ízben szervezett a LIGA Heves-Nógrád Megyei Regionális Irodája Gyöngyösön LIGA Majális. A Sástónál kellemes hangulatban zajlott le az ünnep. A játékos programok és a szélben lobogó LIGAZászlók keretezte ünnepségen alkalom nyílt a számvetésre is: mit értünk el, hasznosan, jól működnek-e szervezeink. Hegedűs Gyula ügyvivő videofelvételt készített az ünnepéről, és megkérte a szervezetek tisztviselőit mondjanak néhány szót a munkájukról, szervezetükről.

Markó Sándor, szervező ügyvivő (Mára Gázbetongyár): Tavaly ősszel alakultunk, mert a dolgozók érdekvédelmét nem képviselte senki. Az új szakszervezet felvette a munkáltatókkal a kapcsolatot és sok eredményt ért el a fizetésekkel, a szabadságokkal, a munkaruhával kapcsolatban. Fizetésekkel kapcsolatos visszaéléseket próbálunk lerendezni, és sikerült fizettetni 13. havi bért. Ha nem is vagyunk sokan, a részlegünknel 85% körüli a szervezettség és várhatóan ez a létszám növekedni fog. Sajnos a vállalatnál elindult az önszánálási folyamat, de ezzel kapcsolatban már kialakult az álláspontunk, hogy mit fogunk tenni a dolgozók érdekében.

Kósa Miklós (Gyöngyösi Mezőgép): Szeretnék néhány szót szólni arról, hogy a szakszervezetünknel az emberek hogyan gondolkodnak. Nekik az a véleményük, hogy a LIGA Szakszervezetek sokkal na-

gyobb hatékonysággal tudnának dolgozni. Meg vannak elégedve a Sástói szervezettel. Tavaly februárban alakultunk meg 28 fővel, azóta már hetvenen vagyunk, összehasonlításként: a Gyöngyösi Mezőgép 250-260 fővel dolgozik. Felvállaljuk azt, hogy a munkáltatóval szembenállunk és segítünk a szakszervezeti szerveződésekben, ugyanúgy a kormány felé is hangsúlyozzuk, hogy szembenállunk több jelenlegi intézkedésével. Örülünk annak, hogy végre nyugodt, szabad hétvégét tölthetünk együtt.

Tenner Endre, elnök (Gyöngyösi Városrendelői Részvénytársaság): Szakszervezetünket tavaly előtt alakítottuk, azóta az induló létszám megháromszorozódott. Nagyon nehéz körülmények között dolgozunk, mert az RT 20-80% arányban osztotta fel vagyont, 80%-ban a Polgármesteri Hivatal a tulajdonos. Az RT 20% fölött rendelkezik, ez kevés beleszólási lehetőséget ad számára. De egyre inkább belátják a vezetők, hogy partnerként kezeljék a LIGA szakszervezetet. Munkát vállaltunk a Heves-Nógrád megyei Területi Tanácsban. Örülünk, hogy itt az emberek jól érzik magukat.

Fejes István (Gyöngyösi Vízmű): Vállalatunknál a szakszervezet 89 végén kezdett szerveződni. Bátor, független, a dolgozók által szervezett és megalapított szakszervezet vagyunk. Szakszervezetünk a vállalatnál jelentős eredményt ért el a bértárgyalásoknál. A törvények betartását is sikerült biztosítanunk, így manapság a munkáltató általunk a törvényeket tiszteletben tartja, s a dolgozók nem sínylek meg a különböző intézkedéseket.

felszereltség. Ötletekkel, lelkesedéssel mindezeket pótolhatjuk, de nem tudjuk, hogy a továbbiakban ez mire lesz elegendő. Jellemző, hogy terveink kidolgozása, megbeszéléseink gyakori színhelye egy 8 négyzetméteres barkácsműhely... Nem titkoljuk, mi magunk is tanuljuk a "szakmát" és ilyen körülmények között kegyetlenül nehéz profivá válni.

Mindezek ellenére feladataink számomra függetlenségünket nem adjuk fel, intézkedéseinket a további valós (!) működésünk zálogaként könyveljük el.

Örülünk, ha gondokról és sikerekről beszámolván véleményt cserélhetnénk más régiókkal, szövetségekkel, tagszervezetekkel. Várjuk a jelentkezéseket Bérés Márton, 8801 Nagykanizsa, Pf. 208. címre!

Nemes Lajos

*Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó * Regionális híradó*

Pál-utcai foci a munkásünnepen

A LIGA Somogy Megyei Szövetsége a kaposvári Cukorgyár Szabad Szakszervezetére támaszkodva focimeccsre hívta ki az MSZOSZ cukorgyári tagszervezetét. A kihívást nagy örömmel fogadták.

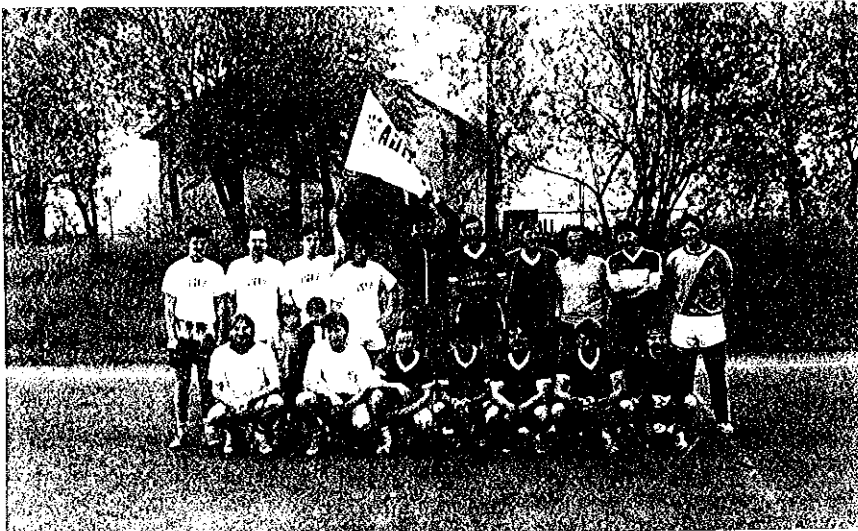
A focimeccs Kaposváron, a salakpályán került megrendezésre. Ellenfeleink úgy gondolták, hogy vörös salakon csak vörös győzelem születhet. A LIGA csapata egy láda LIGA sört ajánlott fel a győztesnek, amit Ács Ferenc csapata máris a sajtójának tekintett.

Május 1, 9 óra. 2X30 perc az ülcázás nagy mestereivel, akik a pályához illően vörös mezben vonultak ki. Annyira biztosak voltak a győzelemben, hogy a szurkolók egy részét a Kristály Klubba rendelték a diadalmas győzelem utáni bevonulás biztosítása céljából. A nézőtérre fellobogtak a LIGA zászlók, valamint fantasztikus "HAJRÁ LIGA" zengett a pályaszélen.

Két "1"-hangú félidőt láthatunk, ugyanis a LIGA csapat mindkét félidőben egy gölt rúgott az ellenfél hálójába. Így a

vörös salak és a vörös mez egyszerű szürkévé szelídült.

*Mester László, középpályás,
Székely György, kampányfőnök*

A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK HASZNÁRÓL

Mindenkinek a maga baja a legnehezebb. Még ha sokaknak ugyanaz a bajuk, mint például egy tüzem bezárásakor, akkor sem könnyű belátni, hogy előnyösebb közös megoldást keresni, mintsem egymással szemben, egymás rovására próbálni előnyhöz jutni. Akik tegnap együtt dolgoztak, mára konkurensek lesznek a munkapiacra, a távolabbról érkezőket pedig mindannyian veszélyes vetélytársnak tekintik.

De nem vagyunk-e mindnyájan a távolról jött konkurens helyzetében a nyugati munkásokkal szemben? Nem az ő rovásukra élünk-e meg, ha elszegődünk az ő munkájukra negyedannyiért?

Ne csapja le az újságot! Én is tudom, hogy nem tudjuk megváltoztatni tetszésünk szerint a világ gazdasági erőviszonyait, és nem is mi vagyunk felelősek a kialakulásukért. De nem kell sok iskola, hogy megértsük: összefogva többet érhetünk el, mint egymás ellenében.

A szakszervezetek éppen azért jöttek létre több mint száz évvel ezelőtt,

hogy a munkáltató ne csinálhasson akármit alkalmazottaival. Egyenkénti megállapodást csak a közös megállapodás keretében lehessen kötni. Ma már nemzetközi egyezmények rendszere biztosítja, hogy érvenyt is lehessen szerezni a megállapodásoknak.

A szabad szakszervezetek közötti nemzetközi együttműködés is ezt a célt szolgálja. A LIGA még csak három és fél éves, de már megtapasztaltuk, milyen erő van a nemzetközi szolidaritásban. Nagy győzelmünk volt, hogy a Kaposvári Cukorgyárnak vissza kellett vennie a jogtalanul elbocsátott LIGA-tagszervezeti vezetőket. De nemcsak a mi győzelmünk volt ez: osztrák testvérszervezetünk segített nyomást gyakorolni a külföldi résztulajdonos cég igazgatóságára. A nyugati országok munkásai jól tudják, hogy közös érdekünk az összefogás. A nagy multinacionális UNILEVER cégtől szakszervezeti küldöttség jött hozzánk, hogy segítsen a kollektív szerződések előkészítésében. Az USA acélipari szak-

szervezete gazdasági információt küldött a LIGA-nak a világ legnagyobb alumíniumipari cégéről, amely a székesfehérvári Könnyűfémmű új tulajdonosa.

Mindez még csak a kezdet. Az összefogás fontos, de még így sem könnyű győzni a nemzetközi tőkével szemben. Francia szakszervezeti vezető mondta el, hogy egy vegyi üzem Belgiumban olyan bérfeltételekkel akart dolgoztatni, amit a munkások nem fogadtak el. A cég egy hét alatt átvitte Franciaországba a termelést. Szerencsére a szakszervezeti összefogás működött, és ott is leálltak a munkások. Csakhogy a cég két hét múlva már Spanyolországban termeltetett. Ma nincs tisztán nemzeti termelés - a munkavállalóknak is össze kell fogniuk. Lehet, hogy ezt a terméket ma már nálunk gyártják...

A LIGA tagjai a megalakulás pillanata óta törekednek a nemzetközi összefogásra. Ma már nemcsak a LIGA nemzetközi osztálya ápolja és fejleszti a nemzetközi kapcsolatokat, hanem egyre több szövetségünk is, hiszen a sajátos érdekek szakmai-ágazati szinten jelennek meg inkább. Minél több tagszervezetünk követi példájukat, annál több sikerre számíthatunk az érdekvédelemben is.

Hírek

1992 május 28-án a PDSZ szakképzési fórumot rendezett a szakképzési törvénytervezetről a Bólyai Textilipari Szakközépiskolában. A Munkaügyi és a Közoktatásügyi Minisztérium által kibocsájtott szakképzési törvény tervezetét bírálja a PDSZ, és a fórum után alakítja ki részletes álláspontját, hogyan lehetne szabályozni a válságba jutott ipar munkacélszükségletét, a szakmunkásképzők, szakközépiskolák működési rendjét.

Májustól új sajtósaik vannak a LIGÁ-nak: Rakita Ágnes és Kozák László, akik Szilágyi Sándort váltották fel a poszton. Rakita Ágnes a Polgármesteri Hivatal sajtóosztályának volt munkatársa, Kozák László oktatásszervezőként dolgozott a LIGÁ-ban, és a Harsona májusi számát szerkesztette. Rakita Ágnes elsősorban a budapesti sajtókapcsolatokkal foglalkozik, Kozák László pedig a vidékiekkel. Kérünk Benneteket, hogy a nyilvánosságot érdemlő eseményekről tájékoztassátok őket, híreiteket továbbítsátok a sajtósoknak, illetve forduljatok hozzájuk bizalommal segítségért. A Liga központi számain kívül hívhatjátok őket a sajtó 122-5228-as számán is, amelyen üzenetrögzítő és fax is van.

Magyarországon dolgozik Jerry Evans és Mike McMillan, az amerikai szakszervezeti szövetség Emberi Erőforrás Fejlesztő Intézete munkatársa. Az intézet fő feladata, hogy segítse elő a munkanélküli szakszervezeti tagok továbbképzését és újbóli munkába állását. Az amerikai fél olyan intézményi kereteket hoz létre, amely jellemzője, hogy az egyes ember, illetve az egyes családok problémáinak megoldását állítja középpontba. Fontos a szakszervezeti képviselők felkészítése is, mert csak a kiválóan képzett, felkészült szakszervezeti vezetők tudják hatékonyan ellátni tagjaik érdekvédelmét és segítséget nyújtani a munkanélkülivé vált társaiknak. A szakszervezeti bizalmiak képzésében nemcsak szakmai jellegű információk átadásán van hangsúly, de egyben egy demokratikus döntéshozatali folyamatban való részvétel elősegítéséről is, hiszen a munkavállalókat, a munkaadókat és a kormányzatot egy asztal mellé leültető tripartit (háromoldalú) bizottságok tagjainak éppen a konszenzusos döntéshozás „tudományát” kell elsajátítaniuk.

A kaposvári regionális iroda május 16-án labdarugó mérkőzést szervezett a

városi sportesernőkben. A kaposvári színház színészei kergették a labdát - LIGA pólóban. Az esemény jótékonyági célokat szolgált, a nézők nagyrészt mozgássérült gyermekek voltak. Ugyanaznap sor került a városi televízióban egy másik összecsapásra is. Az élőben közvetített vitában az MSZOSZ-LIGA küzdelmet kísérhették figyelemmel a nézők. A LIGA színeiben Károlyi Menyhért, a regionális iroda ügyvivője „játszott”.

A LIGÁ-hoz tartozó balinkai bányászszakszervezet május 16-án vendéglátta nyugdíjasait, rokkantjait. Hatszázán jöttek el Balinkáról a környező falvakból. A szakszervezet műsort adott szórakoztatásukra saját erejéből, és virslivel, sörrrel vendégelte meg a megöregedett, megrokkant szaktársait.

Ováció fogadta Forgács Pált, a Liga leköszönő elnökét, aki beszédében Si-

Jogsegélyszolgálatunk

Budapest - dr. Halász Zsuzsa, dr. Fuchs József

ügyelet ideje: hétfő, péntek 10-12 óra között
ügyelet helye: LIGA iroda

Békéscsaba - dr. Vigh Attila

ügyelet ideje: hétfő 17.00-18.00 óra között
ügyelet helye: Andrásy út 12.
telefon: 66-24-155/14

érdekvédelmi felelős: Vámos József

Debrecen - dr. Jakab Tamás

ügyelet ideje: kedd 16.30-18.30, péntek 15.00-17.00 óra között
ügyelet helye: Péterfia u. 2.

érdekvédelmi felelős: Ugron István

Gyöngyös - dr. Szántó Gellért

ügyelet ideje: csütörtök 17.30-19.30 óra között

ügyelet helye: Pesti u. 33/a

telefon: 37-11-561

Győr - dr. Bakonyi László

ügyelet ideje: minden páratlan csütörtök 16.00-18.00 óra között

ügyelet helye: 9021 Árpád u. 2.

telefon: 96-16-846

érdekvédelmi felelős: Balázs László

Kaposvár - dr. Miklós Csaba

LIGA HARSONA

Kiadja: a LIGA Ügyvivő Bizottsága

Felelős kiadó: Forgács Pál

Felelős szerkesztő: Kozák László

A kiadást gondozta a KÉZirat Kiadó

Grafika: Pintér Gábor

Tördelés: TIMP Kft.

LIGA

1071 Budapest,

Városligeti fasor 45.

Telefon: 142-6957, 142-4105

Fax: 142-8143

mone de Beauvoirt idézte, mondván, egy társadalom értéke azon mérhető, hogyan bánik öregjeivel. Ez a kormány gyalázatosan vizsgálja, a független szakszervezet azonban példát mutat szolidaritásból. Kárpótlás jár vagyoneért, földért, de semmi nem jár a munkában elhasználódott életkért, a megtört egészségért, a sajtó izületekért. A balinkai nyugdíjas-délután akaratlanul is szép és méltó búcsúztatássá vált számára néhány nappal azután, hogy leköszönési szándéka nyilvánosságra került.

Helyreigazítás

Az előző számunk *Mi történt a Tárogató úton?* című cikkének a végéről technikai okokból kimaradt **Kőrössi András** alelnök aláírása. A szerzőtől és olvasóinktól elnézést kérünk.

ügyelet ideje: csütörtök 16.00-18.00 óra között

ügyelet helye: Damjanich u. 1/2. LIGA iroda

telefon: 82-16-562

érdekvédelmi felelős: Károlyi Menyhért

Miskolc - dr. Molnár Sándor

ügyelet ideje: péntek 16.00-17.00 óra között

ügyelet helye: LIGA iroda, MSZBT tér 3.

telefon: 46-350-211/152

érdekvédelmi felelős: Molnár Attila

Nagykanizsa - dr. Stefán Beáta

ügyelet ideje: kedd 16.00-17.30 óra között

ügyelet helye: Polgármesteri Hivatal Alag-sori hely

érdekvédelmi felelős: Béres Márton

Salgótarján - dr. Pongó Erik

ügyelet ideje: páros hétfő 16.00-19.00 óra között

ügyelet helye: Fő tér 1. (LIGA iroda)

telefon: 32-14-213

érdekvédelmi felelős: Kazinczy István

Székesfehérvár - dr. Bödő Adrienn

ügyelet ideje: csütörtök 13.30-16.30 óra között

ügyelet helye: Engels F. u. 3.

telefon: 22-10-886

érdekvédelmi felelős: Kis István

Tatabánya - dr. Hajós István

ügyelet ideje: szombat 9.00-13.00 óra között

ügyelet helye: VDSZSZ iroda

telefon: 34-11-510

érdekvédelmi felelős: Horváth János

Veszprém - Rózsáné dr. Kiss Erika

ügyelet ideje: minden hétfőn 15.00-17.00 óra között

ügyelet helye: Budapesti u. 8. IV/414.

telefon: 80-28-455/88 (fax is)

érdekvédelmi felelős: Gidai Judit

Zalaegerszeg - dr. Tóth László

ügyelet ideje: péntek 15.00-16.00 óra között

ügyelet helye: Kosztolányi tér 6.

telefon: 92-11-106

érdekvédelmi felelős: Horváth József